

VESZPRÉMMEGYEI UJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 16 kor. Fél évre 8 kor.
Negyed évre 4 kor.

Lelkészek, tanítók, községi jegyzők 12 koronáért
kapják a lapot.

Egyes szám ára 16 fillér.

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:

Ifj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.

Telefon: 174.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok
az utcán is árusíthatnak.

Politika a megyeházán.

A főispán bucsuztatása. — Az új kormány és a volt belügyminiszter üdvözlése. — Szász Károly és Rédey Gyula indítványa.

Mozgalmasság két napja volt Veszprém vármegye törvényhatósági bizottságának e hó 10- és 11-én. Az átkos politika tette mozgalmassá, amelynek már-már elcsendesülő hullámait a megbukott politikai rendszer hívei nem szűnnek meg egyre kavarni, hogy aztán a zavarosban annál inkább halász-hassanak. Mint a kisértet, visszajár a lelkiük az ország egyhangú közvéleménye által megásott sirjuktól hogy megfélemlítsék, egyenes utjukról eltérítsék az igaz hazafiakat, akik a gonosz szellemeket elűzték, elhíessegették hazájukba, a po... — no igen — ... a politikai impotencia hozzájuk méltó területére. Ott azután kedvükre kifőcsinálják magukat örült boszorkánytáncukban.

A hétfői, főispánt bucsuztató megyegyűlés sem lehetett mentes ettől a szellemidézéstől, sőt — sajnós — (ez a hangsúlyozott szó immáron minden kritikánk dr. Rainprecht Antal beszédéről) még a lemondott főispán sem. Ekkor tárgyalták ugyanis azokat az általunk már ösmertetett indítványokat, amelyeket az újból kinevezett Wekerle kormány üdvözlésére vonatkozólag állítottak szemben egymással már az állandó választmány ülésében: dr. Szász Károly v. b. t. tanácsos, enyingi képviselő és társai, meg dr. Rédey Gyula c. püspök, nagyprépost és társai. Az előbbi mint *tárgyilagosa* a munkapárt tette magáévá, az utóbbi, — a mely a *munkapárt ellen* tartalmazott alaptalan vádakat, a szellemidézők erőszakolták. Nagy apparátussal készültek az ütközetre a *Veszprémmegyei Egyetértés* szerkesztőjének vezetése alatt, ami e lap vasárnapi számából is kiténik, ahol abbeli óhajának ad kifejezést, „hogy a hétfői megyegyűlésen minden gazdapárti biz. tag megjelenjék.” Sőt, valószínű, hogy a választójogosok egyik fővárosi lapjának a *Déli Hírlap*-nak tudósítója sem véletlenségből jelent meg a közgyűlésen, akít őszintén sajnáltunk azért a végtelen ünatozásért, amint az alispáni jelentést egészen fél egy óráig megobstruált dr. Mohácsy Lajos szónoklata alatt érzett.

De hát nem mindég papsajt. A munkapárt, amely ezuttal sem szervezve jelent meg az orsz. képviselők

közül is csupán hárman vettek részt és a kényszermosolyok, helyeslések és tapsok alól felszabadult médiumok mindvégig hűségesen kitarítottak. *Holitscher* Károly orsz. képviselő az évrnek gazdagságával biztosította be a Rédey féle indítványról, hogy az a *megjegyzés leple alatt tulajdonképpen a munkapártot akarja az egész ország előtt pellengére állítani* és hamarjában hatalmas leckét adott a — persze! — közbe-beszélő Mohácsy Lajos gazdapárti elnöknek, reamutatván politikai pályája következetlenségére s arra, hogy mint kormánypárti lapszerkesztő nem riadt vissza a kormányt olyan kérdésekben támadni, amiktől a mai viszonyok között a munkapártot is eltiltja a hazaisága. Ezt a kormánypártiságra való figyelmeztetést aztán megkapta tőle dr. Rupert Rezső a főispán titkára is, aki szintén több ízben közbeszólt. Akik pedig még *Holitscher* meggyőződen tömör előadása után sem tudtak volna tiszta képet alkotni a helyzetről (habár ilyen aligha volt a biz. tagok között!) azoknak teljes világosságot derített dr. *Magyar* Károly orsz. képviselő határozott, nyílt felszólalása. Ebben nemcsak azt bizonyította be, hogy miért helyes Szász Károlyék indítványa amely bizalmat nem, csupán üdvözléssel és támogatást javasol a kormánynak, hanem azt is, hogy Rédey és társainak bizalomnyilvánítást célzó indítványa csak zavarkeltő ürügy, mert *nem a mostani, hanem az előző, bukott rendszernek* kíván bizalmat szavazni.

A két tartalmas beszéd hatását nem bírta ellensúlyozni sem dr. Rédey Gyula c. püspök előkelő modoru felszólalása, sem dr. Mohácsy Lajos jobbara saját politikai multját igazoló próbálkozása. Ellenben csak fokozta azt *Pösa* Endre könyvnyomdatulajdonos igazmondása, aki nem az indítványok valamelyikének érdekében beszélt, hanem azt hangsúlyozta, hogy a súlyos háborus viszonyok mellett, amikor annyi fontos feladat vár reánk, politikai egyenetlenséget szítani, *választójogot erőszakolni*, a legkárhóztatanbóbb cselekedet.

Igy történt, hogy a nagy remények szárnyszegettek lettek és az állandó választmányban 3 szótöbbséget nyert Rédey féle indítványt a megyei közgyűlés 6 szóval elvetette és Szász Károlyét fogadta el. Mondjuk: ez akkor történt, amikor a munkapárt szerve-

zetlenül jelent meg a gyűlésen és csak három képviselője volt itt. Mekkora többséggel győz, ha felkészül!...

A bucsuzó dr. *Rainprecht* Antal főispán érdemeit két jeles szónok: *Koller* Sándor udv. tanácsos, nyug. alispán és dr. *Rédey* Gyula c. püspök méltatták.

A keddi spiritiszta szeánszon már nem került hevesebb ütközetre a sor. Csak néhány megyebizottsági tag határozott a vármegyét érdeklő ügyekben. Itt Tóth János volt belügyminiszternek akartak külön cviki-puszit küldeni egy indítványban, amelyet a szabadkőművesek részéről dr. Spitzer Mór, Berger Arnold és dr. Fischer Miklós, a katolikus klérus részéről pedig szintén dr. Rédey Gyula püspök-nagyprépost és Perényi Antal apátkanonok irtak alá. Védőügyvédjeként azonban csupán dr. *Spitzer* Mór szerepelt, de *Ree* Jenő földbirtokos munkapárti elnök meg *Rothauser* Lipót bankigazgató felszólalása után mégis csak a csendes elmulás lett a sorsa.

Részletes tudósításunk a következő:

A hétfői gyűlés.

A főispán bucsuzása.

Az alispán d. e. 10 órakor megnyitván az elég látogatott közgyűlést, bejelent, hogy a változott politikai viszonyok folytán dr. Rainprecht Antal főispán lemondott az állásáról, lemondása elfogadatlott s ezt a kormány a vármegyével leiratban közölte. A főispán levélben bucsuzik vármegyéjétől, amit dr. Horváth Lajos főjegyző fel is olvas. (A levelet — helyszűke miatt — sajnálatunkra most nem közölhetjük.)

Koller Sándor méltatja a főispán alig 10 hónapos közeleti működését, amelyre visszatérintve látjuk, hogy nagy tehetségét és fáradszorgatlan munkaejét teljesen vármegyének szentelte. De kivált nemes, jó szíve egész ragyogásával jótékonytágot fejtett ki az altruizmus terén, a szegényeket, hadiözvegyeket magához emelte és egzisztenciájukat biztosította. Ő, aki egész életét munkában töltötte, meg tudja ítélni, mit végzett a főispán annak bucsulésével egyszerűen tudomásul venni lehetetlen. Indítványozza, hogy 6 tagu küldöttség hívja meg a főispánt a gyűlésre, hogy szeretetüket nyilváníthassák. (Általános élénk helyeslés.)

Alispán a gyűlés diszszónokakul felkéri dr. Rédey Gyulát, a küldöttség elnökekül *Koller* Sándort, tagjaiul *Berger* Arnoldot, *Sült* Józsefet, dr. *Magyar* Károlyt, dr. Mohácsy Lajost, Nagy Ádám Mihályt és *Pösa* Endrét. (Éljenzés.) A főispán megérkezéséig felfüggeszti az ülést.

Rövid idő mulva megérkezik dr. *Rainprecht* Antal főispán, akit a terembe lépésekor lelkesen megjeleneztek és elfogadta az elnöki asztal mellett elhelyezett külön helyet. Az

ülés újból való megnyitása után felemlkedett

dr. Rédey Gyula: dr. Rainprecht Antal kinevezése többeknél aggodalommal találkozott. Egyesek fiatalágát, mások temperamentumát kifogásolták. A fiatalág olyan hiba, ami napról-napra magától javul. Amint a hádiéretiségi az iskolában, úgy az élet még inkább érette teszi. Rainprechtnak volt olyan ajánló levele, ami egyetlen elődének sem: a harctér, amelyre — ez hangsúlyozza — önként jelentkezett. Tudását látjuk a főispáni székben, ami mindenkit megnyert a számára. Nem csodálkozunk, ha a háború lojaltán a köztisztviselőkre nehezedő nyomás idegessé teszi ezeket. Dr. Rainprecht temperamentuma dacára is akkora türelemmel és megadással kezelte a jótekonyságát, amire csak a szív szeretete képes. Ő nem pártembar, neki nem volt az a véleménye, hogy a főispán által választott emberek mindenkit lebillensélt varázssal bírnak s tudja, hogy nagy igazságtalanságokat csak nagy harcok drán lehet megváltoztatni s ezek nem valók mostanra. Különböző hite és meggyőződése, hogy semmiféle választójog sem lesz jó választás tisztaság nélkül. Amerikai példára hivatkozik. Ő tehát csupán a lelkekben és az áldozatkészségben értett egyet a főispánnal, amely el hivatalát kezelte. Ilyen önfeláldozó, hazaszerető férfiak kellett a gáton. Bucszuk főle, hisz 4 év óta egyéb se a magyar sorsa, csak bucuzás. De hála a Mindenhatónak a magyarnak a hazájától nem kellett bucuzni s ez vigasztaló. Rainprecht távozása is fáj, de megnyugtalt, hogy megmutatta, milyennek kell lenni a főispánnak. Továbbá szeretetéről és ragaszkodásáról biztosítja és reméli, hogy nagy képességeit továbbra is érvényesíteni fogja, talán egy független korban. (Élénk helyeslés és taps.)

Dr. Rainprecht Antal lemondott főispán szive mélyéből köszöni az ünneplést. Kinevezetéséért nem tett semmit, de amikor elhívták, teljes erőből igyekezett betölteni hivatalát. Eredményről a háborús viszonyok miatt nem számolhat be, azok őt defenzív munkálkodásra készítettek. Távozásának indoka amint azt megmarasztalása érdekében nála járt Veszprém küldöttségének is kifejtette előbb szubjektív, később azonban nem kizárólag szubjektív volt. A szubjektív szempontok a mai kormányból távozott miniszterekhez fűződtek, akiknek személyéért vállalta a hivatalát. Azt fejtette, hogy szubjektívizmus tulajdonképpen a mozgató erő. Világ- és magyar történetre hivatkozik, sőt a magyar politikát és behódolt ennek. Például a munkapárt azelőtt merően elzárkózott a demokratikus jogkiterjesztés elől és Tiszát mégis híven követték olyan képviselők, akik pedig hívei voltak a demokratikus reformoknak. Nem passzív és elkötelezés folytán lett híve a választójognak, hanem mert érdekünk követelik s mert együtt küzdött a harctéren azokkal, akiket a jogokra méltóknak tart. Így a szubjektív erők objektívvé fejlődtek benne. Megtáldíhatta volna ezt Wekerle programja megvalósításában is, de az mindinkább kívül álló akadályokba ütközött, tehát az ő bizalma Wekerle iránt teoretikussá vált. — Egyébként ő a múlt év őszén a sulyt nem a politikára vetette, a közérdeket kívánja szolgálni s csupán annyit politizált, amennyiben mint kormányexponensnek a kormány érdekeit kötelessége volt híven szolgálni. De suba alatt alattomos politikát soha sem folytatott, nyílt sisakkal küzdött és fog küzdeni ezentul is, amelynek ezentul is hű tagja lesz, mert esküje nemcsak a hivatalához kötelezte. (Lelesz éljenzés és taps, a főispán távozik a teremből.)

Ezután egyhangu helyesléssel hozzájárultak az alispán indítványához, hogy a főispán írásbeli bucuzójára szintén írásban válaszoljanak, arcképet tradíciós szokáshoz híven megfessék és a marasztalása érdekében megnyitkozott 58 országos határozatot, mint már tárgyalant a lemondott főispánnak hűdjék át.

A kormány üdvözlése.

A tárgysorozat 5. pontja szólt a kormány leiratáról, amelyben kinevezését közli. E kérdésnél állott egymással szemben dr. Szász Károlynak és dr. Rédey Gyulának az indítványa, amelyeket lapunk 39. számában ismertettünk.

Hollitscher Károly a vármegyei munkapárt nevében szól. Nem szívesen teszi, mert amikor éppen ma a vármegye lemondott főispánja iránti szeretetét oly szépen és melegen fejezte ki s amikor a politikát mindkét oldalról kerülni igyekeztek, ma kell azzal foglalkozni. De nem a munkapárt vetette fel. Csak egyes kitételeivel foglalkozik az indítványa, amely a megegyezés leple alatt igyekszik más pártbeliek hazafias álláspontját útni és nemcsak a vármegyében, hanem az ország előtt kompromittálni. Ez ellen határozottan tiltakozik. A megegyezés kérdésében magyar és magyar közt ma már nincs különbség. A súlyos időkben mindenkinek kötelessége az ország ügyeit előbbre mozdítani. Ez vezette a munkapártot a kormány iránti lojalitásában.

Dr. Mohácsy Lajos: Leszavazta a magyar nyelvet! (Zaj.)

Hollitscher Károly: Mindenkinek joga van itt beszélni, mert minden álláspontnak van erkölcsi alapja, de Mohácsyénak nincs. Mohácsy igen különös politikai szerepet játszik. A Kristóffy-kormány óta minden politikát támogat, amelynek olyan színe van, hogy nincs kormány, amelyet ő ne támogathatna.

Dr. Mohácsy Lajos: Ez hazugság! (Nagy zaj.)

Alispán Mohácsy Lajos rendintásítja a kifejezésért.

Hollitscher Károly: Sajnája, hogy ilyen incidensre adott alkalmat felszólalásával, pedig senki személyét nem sértette. De igenis Mohácsy a Kristóffy-féle választójogot is támogatja újságcikkekben. (Mohácsy ellentmond, alispán csendet kér.) Ha ő nyugodtan végighallgatta Mohácsy hosszú szónoklatát, tessék őt is meghallgatni. Kötelessége neki megvédeni pártját, mert nem igaz, hogy leszavazta a magyar nyelvet. Mohácsy igenis, amíg egyrészt támogatja a kormányt, másfelől "Egyetértés" c. lapjában, amelyet nem egyetértést, csak zavart támaszt, támadta a kormányt és annak több közéletre vonatkozó intézkedését kritika tárgyává tette, amitől eddig ilyen súlyos viszonyok között a pol. ellenfeleit, a munkapártot is eltöltött a hazafisága. Mi sem volna könnyebb, mint a rekvirálás ellen perorálni, ezt ők is tudták. S amikor a gazd. egyesület gyűlésén egy izben ő erre nem létezőleg, sőt objektív megjegyzést tett, akkor éppen a háta mögött ülő Mohácsy mondta valakinek, hogy ő frakkba hajtattott boiseviki. (Nagy zaj, Mohácsy ellentmond. De nem húzza az időt.) A munkapárt.

Dr. Rupert Rezső: Mélyíti a német szövetséget. (Zaj.)

Hollitscher Károly: Rupert is támogatta a kormányt, amely ennek a szövetségnek híve, tehát ő sem beszélhet. A munkapárt elvei fenntartása mellett támogatja a mai kormányt, sőt az állam ügyeinek viteléhez minden szükséges eszközt megad neki és rajta van, hogy az általános politikai harcok végleg lekerüljenek a napirendről és kéz-közben fogva vezethessék jobb uton az országot. Ez az egyenes, tisztességes politika elismerést váltott ki azoktól a pol. ellenfelektől is, akik az ország szíven tartják kezüket. Azt a kritikát tehát, hogy megnehezítik a megegyezést, nem érdemelték meg. A Rédey-féle indítvány nem bizalomszavazás, hanem gáncsvetés a mai kormányhoz s különben is a választójogi bizottság javaslataival vitatkozik, holott még a képviselőház fog dönteni a kérdésben. Ilyenbe a vármegye bele nem mehet. Fejtette azután a munkapárt álláspontját a 4. és 6. elemi kérdésben. Itt sokan azt sem tudják, mit fogadtak el a választójogi bizottság. (Nagy derülttség, zaj.) Különböző a magyar írás-olvasás

kérdése nem pártkérdés, mindenki lelkiismerete szerint szavazhat. Elmagyarázza, hogy az 1. és 2. §-ok miképp módosítottak. Rédey éppen a főispánt méltató szavaiban köztötte le magát a megegyezés politikája mellett, de indítványa éppen nem szolgálja azt a célt. A Tisza-kormány bukásakor az általános választójog jelszavát dobták a nemzet közé. Sajnos, olyan demokratákat látni, akik csak egyéni érdekük elérésére használják a jelszót, igazi demokratát eliben nem. Ő a tisztesség, becsületes munkát tartja az igazi demokráciának. Megmutatni e téren is, amit a katonák a harctéren megmutatnak, de nem folyton konkolyt hinteni, az erőket szétforgácsolni. A koalíció alatt csak súlyosabb lett a gazdasági helyzetünk a személyi túllekedések folytán. Ez változott most meg, ez a kormány célul tűzte, hogy szakít az intrikákkal és ezért támogatja őt a munkapárt. A választójogi két határpontot tartanak szem előtt. Biztosítani állami fennmaradásunkat és elismerni addig, hogy minden érdek képviselve legyen a parlamentben. Ő, mint hazafi, feltétlenül a magyarság álláspontján áll. (Élénk helyeslés.) Van olyan demokrata, mint akik azt maguktól cikkekben hirdetik, ő a nép között él, érez vele, belát lelkébe és tudja, hogy a magyar nép irtózik a radikálizmustól, amelynek erőszakolásával nem akívánt választásokat, hanem a magyar állam egész ezeréves épületét dönthetik le. (Élénk helyeslés.) Ezért nemzeti veszedelem a radikálizmus. Szász Károly indítványát ajánlja, amely a Rédey közötti különbség nincs, az indoklásban azonban van s ezt nem lehet összezavarni. (Hosszantartó élénk helyeslés, zaj, ellenmondások Mohácsyékna.)

Dr. Rédey Gyula: Ha örömmel üdvözlök a kormányt, miért tartózkodnak a bizalomtól? Akit örömmel üdvözlünk, az iránt bizalommal is lehetünk, ha nincs hát gondolatunk, hogy örömmel nem őszinte. (Zajos ellenmondások, Mohácsyék taposolnak.) Andrássy, Apponyi stb. távozása feletti sajnálkozás pedig csak az igazságból fakad. (Ellenmondások: ez bizalmatlanság a kormány iránt!)

Dr. Magyar Károly: Azért nem szavazza meg Rédey indítványát, mert nincs bizalommal a kormány iránt. (Nagy zaj, gúnyos felkiáltások Mohácsyékna: Tehát kibújt a szeg a zsákból! Alispán cseppet). Eppen ezért lett kormányválság, mert az előző kormány kilépett tagjai elvi ellentétben állottak a mostani kormány programjával. Ha tehát azok távozását sajnálják, akkor nem az új hanem a régi bukott kormányhoz szavaznak bizalmat. E bukott kormány tagjai pedig ma lésebb ellenzékét képezik a mai kormányhoz, mint a munkapárt. Bizalmatlanságnak sem akar kifejezést adni, mert feltételezi, hogy a kormány lehetővé teszi az egyetelműkődést, a magyar állam kiépítésére irányuló törekvésében támogatni s ennek kifejezést adni pedig szükségesnek tartja. A választójogi a 6. elemi híve, de ő a magyar irodalmi tudásnál is fog szavazni az 1. §-nál, amelynél ezt éppen azok az urak mellőzték, akik a leg-hangosabbak. A 2. §-nál pedig nem a magyar nyelv, hanem azok lettek leszavazva, akik Kristóffy óta csak az írás-olvasást kívánják, de a magyar nyelvet nem. Szász Károly indítványát támogatja. (Általános élénk helyeslés.)

Dr. Mohácsy Lajos tiltakozik az ellen, hogy ő valaha a darabontok támogatja volna, vagy hogy bármely kormány pártjához tartozna. Mindig 48-as gazdapárti volt, az is marad, de ha jót hoz valamelyik kormány, szívesen támogatja. Ő nem mondta Hollitscher-ről, hogy frakkos boiseviki, sajnálja, hogy így informálták az ő tisztelete Hollitscher iránt csak fokozódott a gazdák iránti jóakarata tudatában a kormányhoz bizalmat szavaz.

Pósa Endre: Fontos gazdasági kérdések helyett, amind a többierős, napszám-kérdés stb. politikai vitákat provokálnak és az időt pocskolják a választójog kérdésével, amely reszkor jött és felzártna hozása a há-

boru alatt **valóságos merénylet volt a magyar nemzet ellen.** (Nagy tetszés.)

Ezután az **alsódn** elrendelte a szavazást, amelynek eredményeképp a közgyűlés 35 szóval 29 ellenében dr. Szász Károly indítványát fogadta el.

Kedd.

A volt belügyminiszter üdvözlése.

Az ülés elején dr. Horváth Lajos főjegyző ismerteti Tóth János volt belügyminiszter búcsúleiratát a vármegyéhez s az állandó választmány határozatát, amely a leiratot tudomásul venni javasolja. Ezzel szemben dr. Spitzer Mór és társai egy másik indítványt nyújtottak be, amely javasolja, hogy **mely sajnálatukat fejezzék ki** a miniszter, mint a vármegye jóakarójának **távózsza felett reményliknek** adjanak kifejezést, hogy a politikai viszonyok konszolidálódása után **újbold** aktív államférfi lesz s legyenek ezt annyival inkább, mert az ő távozásával kapcsolatosan érte e vármegyét az a nagy veszteség, hogy szerett főispánunk állásából eltávozott. Mivel nem szokásos az egyes miniszterekhez külön üdvözléssel intézni, javasolja az áll. vál. határozatának elfogadását.

Dr. Spitzer Mór fenntartja indítványát s Tóth Jánost, mint hű 48-as magyart méltatja. Hivatkozik a főispán tegnapi üdvözlésére, a főispán pedig a volt belügyminiszter bizalmát bírta. Különbözik is az újságok azt írják, hogy Tóth János a választójog megadása után újra tagja lesz a kormányoknak.

Reé Jenő, noha elismeri Tóth János kiválóságait és a vármegye iránti jóindulatát a gyakorlatra való tekintettel az áll. vál. javaslatát pártolja.

Rothausser Lipót csatlakozik Reé felhívásához. Az indítvány főispánra vonatkozó részében egyetértelnek, működése példás volt, de az nem teszi indokolttá, hogy a lépő minisztert, mint **jóvendő** minisztert üdvözléjk. Hogy a főispán bírta a belügyminiszter bizalmát, az csak természetes, másképp nem is lehetett volna főispán.

Szavazásra kerülő a sor, a közgyűlés 7 szóval 4 ellenében az áll. vál. javaslatát fogadta el.

Politikai hírek.

Iktódy-Szabó János és a választójog. Dr. Iktódy-Szabó János a nagyvárosnyi kerület nagy tehetségű, jelesen képzett fiatal országgyűlési képviselője a választójogi bizottságnak mult csütörtöki ülésén a szavazás kötelező voltának kérdésénél egy szépen és teljesen kidolgozott javaslatot terjesztett elő, amelynek lényege a következő:

A titkos szavazó, a választókerület névjegyzékébe felvett egyén a **szavazásban részt venni köteles.** Aki a szavazásban való részvételben gátolva van, tartozik távollmaradása indokait a képviselőválasztás napját megelőzően a központi választmány elnökének írásban bejelenteni. Akinak ezt a bejelentését a központi választmány tudomásul vette, minden következménytől megszabadul.

A javaslat tartalmazza ezenkívül a büntető rendelkezéseket azok ellen, akik igazolatlanul elmaradnak a szavazástól. De ugyancsak benne van, hogy azok, akik hatósági kiküldetésben vannak, vagy képviselőjelöltek, vagy súlyos betegek, tehát **nem vehetnek részt** a szavazásban, mindenféle közigazgatási zaklatástól mentek lesznek. — A jól és igazságosan megszerkesztett javaslatot gróf Tisza István és a munkapárt is magáévá tette.

Térdre!

A VIII. hadikölcson.

Meddő vitákat hallunk, olvasunk arról a kérdéssel: ki okozhatta a háborút? Holott talán a kérdést így fel sem lehet tenni. Mert nem ez vagy az a valóki indította el a hárvés véres szekerét, hanem amint majd a késő ulókor oknyomozó történetírói fogják kimutatni, voltaképpen a háborút — a háboru okozta. Már 1870-ben, Sedan után, biztos volt, hogy lesz egy újabb, még iktózatósabb összecsapás. Ellenben, hogy kik okozták a háboru meghosszabbítását, tehát kik a felelősök a vérpazarlásért, azt kétségtelenül meg lehet állapítani ma is, mert hiszen a szemünk előtt, fölünk hallatára történik minden. Az első marni csatával talán még 1914-ben vége lehetett volna, ha az olaszok — akkor még szövetségeseink — külügyminisztere, Sonnino ur, meg nem sugja a franciáknak, hogy bátran elvihetjük milliói seregüket az olasz határról Páris alá. Ettől az árulástól kezdődik a háboru meghosszabbítása, újabb és újabb elenségeink beugratásával és hogy még ma sincs meg a béke: annak nyilvánvalóan legfőbb okai az angol és francia miniszterelnök, Lloyd George és Clemenceau urak, akikhez maga Wilson ur is tartozik és akik hatalmon lúve a legnagyobb zsarnoksággal fojtanak el minden békevágyat s országunkban becukatták, kivégezték, aki csak ki meri ejteni ezt a szót, hogy „béke”. Annakéjén a mi békehajlandóságunkra rá sem hederítettek, sőt arra használták ki, hogy ezzel is tüzeljék népeiket ellentünk, amint ők mondják, a végső győzelemre, mellyel ők letipornak s feldarabolnak bennünket. Ilyen körülmények közt hiábavaló minden érzékenység hiába szavalunk mink a békéről, ha ellenségeink hallani sem akarnak róla. Nincs más hátra, meg kell vernünk, térdre kell őket kényszerítenünk, mint ahogy Oroszországot, Romániát megvertük. Ott is csak úgy lett béke. Aki békét akar, segítse elő háborunk döntő módon való befejezését azzal, hogy **jegyezzen a nyolcadik hadikölcsonrel**

Hírek.

Honvédeink diszkürtljel átadása alkalmából megérkezett dr. Rainprecht Antal főispánhoz a 41. h. táb. tüzezerred parancsnokságának válasza mely a főispán üdvözlő soraira így hangzik:

„Méltóságos Főispán Ur! Nagybecsü sorait, melyekből az irántunk érzett őszinte szeretet hangja száll felénk, hálás örömmel köszöntöm. Mélyen s ajnádom, hogy a Méltóságos Főispán Urat körülményei akadályozták abban, hogy körünkben s a lélekemelően egyszerű ünnepegen, amelyen József főherceg Ő Fensége is résztvett, megjelenhessen. Igaz örömmel láttuk körünkben megjelenni Veszprém nemes városának tiszteletreméltó küldöttségét s igaz meghatottsággal fogadtuk a mindannyiunk emlékezetében örökre kitörölhetetlen nyomott hagyott tizedik Isonzócsata első évfordulóján az általunk annyira szerett Veszprém közönsége által felajánlott gyönyörű ezüst kürtöt. Mindenkor büszkén vallottuk magunkat veszprémieknek s ősi városunk és vármegyénk említése mindenkor igaz örömet és meghatottságot váltott ki belőlünk. Ezredem öröklő búska lesz a karzati véres hadszíntéren véghezvitt áldozatteljes teljesítményeire s hogy egy szerény részt kérhet ő is abból a dicsőségből, hogy jelen helyzetünk oly előnyösen megváltozott s hogy arcvonalunk a hitszegő Olaszország szép vidékein húzódik végig. De örök büszkeséggel fog eltölteni bennünket városunk és vármegyénk szerető ragaszkodása is, melynek örök időken át peszélő tanubizonyosága lézen az a kürt, melyet most adott át a veszprémi küldöttség. Látunkért vivott küzdelmünknek sajnos, még nincs vége, sőt rövidesen felángolnak újra nehéz harcaink. Biztosíthatom

Veszprém nemes városának és nemes vármegyéjének nagybecsü közönségét, hogy miként eddig is mindenkor, helyünkön leszünk a küzdelmekben s dicsőséget és becsülést fogunk szerezni a veszprémi névnek s kivívjuk a dicsőséges békét, amelyet mindannyian oly hűen óhajtunk. S akkor fog igazi örömköny szemünkben megcsillani, mikor szerett Veszprémünkbe dicsőséggel hazatérve harsan meg az ezred ezüstkürtje, hogy fennen hirdesse összetartásunkat, egy más iránt érzett őszinte, igaz szeretetünket. A jószágos Isten segítson ehhez minél előbb bennünket. Ezredem tisztikara, legénysége s a magam nevében is fogadja Főispán Ur őszinte nagybecsütelésük kifejezését és kérjük Méltóságodat, hogy tolmácsolja Veszprém városának és a vármegyénk hazafias, hálás és szerető üdvözlötünket. A viszontlátásra! Tábori posta 415. 1918. május 10. 30.-án. A 41. honv. táb. tüzezerred parancsnoka.”

— **Megyegyűlés volt hétfőn és kedden, e hó 10.-én és 11.-én.** Helyszülke miatt azonban ezuttal csak a politikai vonatkozású részről hozhatunk tudósítást lapunk vezető oldalain.

— **Vármegyei tisztviselők bucsuja** a főispántól. A vármegyei tisztikar a hétfői megyegyűlés után tisztelt dr. Rainprecht Antal főispánnal, hogy szeretetteljes búcsút vegyen tőle. Dr. Bibó Károly atispán meleg szép szavakban a tisztviselők halálját és köszönét tolmácsolván neki az irántuk tanúsított jóakaratt, irányításért. A főispán válaszában szintén a legmelegebben emlékezett meg derék munkatársairól és biztosította őket, hogy csak a főispáni székéből távozik, de a megyének hűséges támogatója igyekszik maradni továbbra is.

— **Kinevezés.** Ujváry Károly detektívet, lapunk munkatársát a közlelmzési miniszter miniszteri biztossá neverte ki a háboru alatt teljesített buzgó szolgálatának elismerése jutalmául. Működését f. évi július hó 1-én már meg is kezd. — Lapunk munkatársának távozását sajnálatlaltal vesszük tudomásul.

— **A Veszprémi Városi Párt a Korona vendéglő sörözőjében 11.-én kedden délután 5 órakor ülést tartott, dr. Ovári Ferenc orsz. képviselő elnöklésével.** A közgyűlés tárgysorozatát készítették elő.

— **Városi közgyűlések.** Pápa város képviselőtestülete jun. 7-én, Veszprém városé e hó 12-én tartott ülést. Helyszülke és lapzárás miatt csak legközelebb foglalkozhatunk velük bővebben.

— **A Szociális Növédelmi Egyesület** működését Veszprémben megkezdte. Hivatásos óráit a püspöki kormányzósági épületben (baira 2. ajtó) minden csütörtökön 10—11 óráig tartja.

VISZKETEG!

Rüh, sömör és mindennemű bőrbaj biztos gyógyszerere a

BORÓKA-KENŐCS.

Nem piszkít és szagtalan. Ára 3, 5 és 9 kor. Hozzávaló Boróka-szappan 5 kor. Készíti Gerő Sándor gyógyszerész, Nagykörös.

Veszprémben kapható:

Földes Lajos gyógyszerárban, Kossuth Lajos-utca.

— **Kézre került a honvéd tiszt** étkerde tolvaja. Talabér Ferenc pincér följelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen briliáns nyakkendőjét ellopása miatt. A rendőrség a nyomozás során megállapította, hogy a tolvaj Varga István tisztsozga volt, akinél a nyakkendőjét meg is

találták és a katonai rendőrségnek átadták. Varga a honvéd tisztí étkeszdéből is lopott több kincstári holmit, amit helybeli lakosoknak adott el. Nevezetnői még találtatott egy arany óra is, melynek tulajdonosát a rendőrség nyomozza, hogy azt jogos tulajdonosának visszaadhassa.

— **Közokirathamisító tüzer.** A budapesti főkapitányság megkeresésére a helyi rendőrség letartóztatott egy honvédtüzért, ki szabadságos leveleket lopott azon célra, hogy katonai szolgálattal teljesítő testvérét a hamisított szabadságos févével a katonaságtól megszöktesse. Az ügy még befejezve nincs, nevezettek ellen folyik a büntető eljárás.

— **Ujabb marharekvirálás.** A földmivelésügyi miniszter a hadsereg és a közellátás szükségletének biztosítására vármegyénk területére újabb szarvasmarha rekvirálást rendelt el. A kontingenst 394 drb. állapotban állapította meg. Az alispán a rekvirálással kapcsolatosan az Állatforgalmi R.-t. utólag vett értesülése szerint a cs. és kir. hadügyminiszter a katonai átvételi feltételeket és árakat jun. 8. utáni átvételi érvényességgel módosította. És pedig az osztályozás kizárólag súly szerint történik. Az átvételi bizottságok által fizetendő árak: 300 kg-on aluli súlyú ökör, bika 480 fillér, 301—350-ig 530 f., 351—400-ig 580 f., 401—450-ig 520 f., 451—500-ig 660 f., 501 kg-on feletti ökör és bika 700 fillér bruttó élősúly kg-ért. Tehenekért és üszőkért 20 fillérrel alacsonyabb árat fizetnek. Etetésért ezentúl is 3 százalék súlyt vonnak le.

— **Piaci szórakozás.** A keddi piacon egyik viszontelárusító nő egy falusi asszonytól a piacon kívül egy kosár cseresznyét vett, aminek kifizetésénél megegyezni nem tudtak, s így összeverekedtek és verekedés közben az elárusító nő a falusi asszony ruháját letépte, a kötényéből pedig egy csomó papírpénzt kivett és összetépte. — A kellemes szórakozásukat Ujvári Károly detektív és az ügyeletes rendőr akadályozta meg azzal, hogy őket igazolás végett előállították. Ellenük folyik a büntető eljárás.

— **Talált ló.** Nemesvámos községben egy gazdánál ló találtatott. Igazolt tulajdonosa a tartási költségek lefizetése után fenti jegyzősnél átveheti.

— **Művelődnek a falusiak.** A hét egyik napján egy falusi asszony ment be a helyi gőzfürdőbe fürödni. Miután a jegyet megkapta, a fürdőmester által kijelölt kabinba ment, ahol óra számára időzött. A fürdőmester nem tudta elgondolni, hogy a falusi néni mit csinál, hát szólt neki, mire a falusi asszony türelmetlenül azt kérdezte:

— Hát nem gyűn viz?

A művelődés stádiumában levő falusi néni azt gondolta, hogy a helyi gőzfürdő már olyan modern, hogy mindjárt az öltöző kabinban meg is fürödhetik.

„DIADAL”

ruhafestéket használjon, ha szépen és jól akarja a ruháit festeni.

Ára csomagonként 70 fillér.

Egyedüli raktár:

STEINER BÉLA drogéria

Székesfehérvár, Kossuth-u. 7.

Viszontelárusítóknak árkedvezmény

Balaton mellett keresek
ötventől száz holdig
szántóföldet,
jó lakóházat
és szőlőt
is megvételre.

JÁRMY,

Döge, Szabolcs megye.

Iskolaszerek, rajzszerok, papírok,
minden e szakba vágó cikkek a
legolcsóbb áron kaphatók

PÓSA ENDRE
könyvkereskedésében

Veszprém, Rákóczy-tér 3. sz.
(Saját ház.) Telefon 93.

Minden iskolában használható
tankönyvek raktáron vannak.

Tisztelettel tudatjuk, hogy a
Siófoki Központi Tejcserköt
megvettük.

Bárki másnál

előnyösebb feltételek
mellott vásárolunk

tejet.

Árajánlatokat kér:

Havasi Vajvállalat

Siófoki Tejcserköt Székesfehérvár,
vagy Központja Kaposvár.

KÖLCSÖNÖKET

közfiszttviselőknök, nyugdíjasoknak fizetési előjegyzésre életbiztosítással kezességgel nélkül, továbbá földbirtokokra, házakra ötven évtől egész halvanól évi törlesztésre, második helyre tíz évi törlesztésre.

Veszek örökségeket, házrészeket, életbiztosítási kötvényeket, ezüstneműket.

farádi BALOGH CONSTANTIN

BUDAPEST, VI., Vörösmarty-utca 41. szám.
Telefon 170-91. (Válaszbélyeg csatolandó)

Kemenesszentpéter községben (Vas megye), az országutban, jókarban levő korcsma: négy szoba, konyha, kamra, pince, istálló, szin, udvartér és kerttel együtt betegség miatt azonnal eladó.

Feltétel megtudható Szűcs Elek tulajdonosnál, Kemenesszentpéter.

BIRTOKOKAT

keresek megvételre, tekintet nélkül terjedelmükre. Közlendő a birtok művelési ága, termérték, a birtok tehertertelei, részletes leírása az épületeknek, fundus instruktus részletezése, vasuti állomás s a birtok ára.

Ajánlatokat kér:

farádi Balogh Constantin

banküzlet

Budapest, VI., Vörösmarty-utca 41.

Telefon 170-91.

RAFFIA NINCS!

heltő időben létezik el magunkat

Szólóköttöző papírspárgával.

Bármily mennyiségben kapható, míg a készlet tart. Raktár. Azonnal szállítható. Ára 100 kg. kor. 850.-
Ölcsőbb mint bármilyen más papírspárga. Kapható:

Papírárd Gyári és Kereskedelmi Részv.-Társ.

Budapest, VII., Rákóczi-ut 6. m.

Telefon: 88-08. Sörgöncim: Papírtető, Budapest.

Vízkelettség, Sömört, Rührt

leggyorsabban elmulasztja
a D. Fleisch-féle eredeti
törvényesen védett

„Skaboform“-Kenőcs.

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti peccátes Dr. Fleisch-féle kérjük.
Próba tégely 3.- K, nagy tégely 5 K,
száraz tégely 12 K.

Veszprém és vidéke részére főraktár:

Kocsaba Emil „Fekete mac” gyógyszerár
Veszprémben.

Véteínél a Skaboform-védjegyre ügyeljünk.

Birtokot

10-től 100 holdig,
esetleg erdővel
nagyobbat is, lakóházzal, melléképületekkel megvenne.

ifj. Miskolczy Imre
osztálytanácsos

Budapest, Zádor-utca 44. sz.